

IZVJEŠĆE

O FINANCIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2012. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-459/13

Sarajevo, lipanj 2013. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1. Uvod	5
2. Postupanje po ranijim preporukama	5
3. Sustav internih kontrola	5
4. Proračun	6
5. Pregled rashoda proračuna	8
5.1. Tekući izdaci	8
5.2. Kapitalni izdaci	10
6. Bilanca stanja	10
7. Javne nabave	10
8. Prihodi	11
9. Ostalo	11
10. Korespondencija	13
III. PRIVITAK	14
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	14
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu	
Bilanca stanja na 31.12.2012. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilanca stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebni podaci o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja) u **Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. prosinca 2012. godine i reviziju usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za 2012. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole u instituciji.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i primjenljivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2012. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima Agencije u tijeku 2012. godine bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na točku 4. Izvješća, dio koji opisuju nepostojanje plana djelovanja u svezi borbe protiv korupcije.

Sarajevo, 05.06.2013. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija je osnovana sukladno Zakonu o statistici Bosne i Hercegovine¹. Sjedište Agencije je u Sarajevu, a uspostavljena je podružnica u Brčko distriktu BiH. Agencija je tijelo nadležno za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka Bosne i Hercegovine.

Zakonom o statistici BiH utemeljeno je i Vijeće za statistiku. Vijeće daje preporuke Agenciji u svezi s nacrtom programa i plana rada i daje mišljenja o istim, prati rad Agencije i daje preporuke Vijeću ministara BiH o sredstvima koja su Agenciji neophodna za ispunjavanje zadaća iz plana rada i programa te pomaže suradnju između nadležnih organa u cilju postizanja najvišeg mogućeg kvaliteta statistike koji zadovoljava potrebe korisnika na svim razinama.

Odgovorne osobe Agencije su ravnatelj i dva zamjenika ravnatelja koje je Agencija za državnu službu BiH imenovala 18.11.2009. godine na razdoblje od četiri godine.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je financijsku reviziju Agencije za 2011. godinu i izrazio pozitivno mišljenje na financijska izvješća i zakonitost poslovanja. U Izvješću o reviziji za 2011. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju.

Agencija je dostavila odgovor o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću. Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2011. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Analizirane su mogućnosti korištenja resursa sustava „e-vlade“ te je utvrđeno kako trenutačno ne postoji tehnička ni financijska opravdanost za povezivanje na resurse „e-vlade“.
- Agencija je unaprijedila proces javnih nabava u smislu postizanja većeg stupnja transparentnosti.

3. Sustav internih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Agencije, za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije sistematizirana su ukupno 192 izvršitelja, dok je na 31.12.2012. godine u Agenciji bilo popunjeno ukupno 107 radnih mjesta.

¹ Službeni glasnik BiH broj: 26/04 i 42/04

Ocijenjeno je kako sustav internih kontrola u Agenciji funkcionira na zadovoljavajućoj razini. Agencija je donijela veći broj internih akata kojima su regulirana određena područja potrošnje i definirane razine ovlasti i odgovornosti rukovodstva i osoblja Agencije.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji², Agencija ne ispunjava kriterije za uspostavljanje vlastite jedinice (odjela) za unutarnju reviziju te će tu funkciju temeljem Odluke o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH³ obavljati Ministarstvo financija i trezora BiH.

4. Proračun

Financiranje Agencije u prvih pet mjeseci 2012. godine realizirano je sukladno dvjema odlukama o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH⁴. Zahtjevom za dodjelu sredstava iz proračuna za 2012. godinu iz veljače 2012. godine, Agencija je podnijela prijedlog proračuna u ukupnom iznosu od 9.565.834 KM, no u konačnici, Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu⁵ koji je stupio je na snagu 1. lipnja 2012. godine, Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od **7.639.000 KM**.

Proračun Agencije se sastoji iz dva dijela: proračuna za redovite aktivnosti (3.925.000 KM) te proračuna za projekt „Popis stanovništva, kućanstava i stanova“ (3.714.000 KM). Agencija je iz 2011. godine prenijela sredstva višegodišnjih kapitalnih izdataka vezano za projekt „Popis stanovništva, kućanstava i stanova“ u iznosu od 930.019 KM, tako da su Agenciji u konačnici na raspolaganju u 2012. godini bila sredstva u ukupnom iznosu od 8.569.019 KM. Također, Agencija je raspolagala s donatorskim sredstvima u visini od 365.748 KM. Napominjemo kako je u proračun Agencije za 2012. godinu uključena i donacija Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu od 100.000 KM za koju je otvoren poseban organizacijski kod u ISFU sustavu (vidi detaljnije u Poglavlju 9. Donacije).

Ukupno izvršenje proračunskih sredstava za 2012. godinu iznosilo je 3.983.300 KM što je značajno manje u odnosu na odobreni proračun (izvršenje 52%). Razlog niskog stupnja izvršenja je odgađanje početka procesa popisa stanovništva na temelju preporuke Međunarodne promatračke operacije, što je prouzrokovalo pomjeranje rokova mnogih aktivnosti. Izvršenje proračuna za redovite aktivnosti iznosi 90%, dok je izvršenje proračuna za projekt popisa stanovništva svega 14% (530.018 KM). Izvršenje donatorskih sredstava iznosilo je 138.904 KM.

Struktura odobrenog i izvršenog proračuna po vrstama rashoda prikazana je u Tablici I. u privitku Izvješća

- **Plan rada i Izvješće o radu**

Plan rada Agencije pripremljen je na temelju Zakona o statistici BiH, Statističkog programa BiH za razdoblje 2009.-2012. godine te Razvojne strategije BiH 2008.-2013. godina. Statističke aktivnosti obuhvaćene Planom rada raspoređene su u poglavlja, područja i modele. Sastavni dio Plana rada je i plan statističkih istraživanja Centralne banke BiH za 2012. godinu.

² Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 2/12, 31/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 42/12

Strategija za borbu protiv korupcije: Vijeće ministara BiH usvojilo je 2009. godine Strategiju za borbu protiv korupcije za period 2009.-2014. godine i Akcijski plan za provedbu Strategije koji podrazumijevaju preuzimanje proaktivne uloge prema prijeveri i korupciji, odnosno izradu politike i strategije institucije u sprječavanju korupcije, jačanje svijesti i povećanje odgovornosti u korištenju javnog novca, utjecaj na transparentnost svih postupaka, te predočavanje rezultata rada.

Uloga Ureda za reviziju institucija BiH u suzbijanju rizika za pojavu korupcije i prijevere dominantno je preventivnog karaktera, odnosno nema represivnu funkciju, u kom smislu Ured za reviziju provjerava jesu li uspostavljeni i funkcioniraju li dobro sustavi i procedure interne kontrole koji će spriječiti prijeveru i korupciju ili umanjiti prostor za takvo djelovanje.

Tijekom procesa revizije institucije, Ured za reviziju je utvrdio kako Agencija nema sačinjen plan djelovanja sukladno navedenim dokumentima Vijeća ministara BiH, koji bi značio nadogradnju već izgrađenih kapaciteta za efikasnu provedbu programa za prevenciju korupcije, edukaciju osoblja Agencije i podizanje svijesti o rizicima od korupcije. Bez adekvatno razvijenih kapaciteta nije moguće provesti nužne aktivnosti u području prevencije korupcije i koordinaciji borbe protiv korupcije. Agencija je u 2013. godini donijela Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije kojim se uređuju pravila, uvjeti, ovlasti i odgovornosti u prevenciji i borbi protiv korupcije tijekom obavljanja poslova u Agenciji.

Preporučamo Agenciji usvajanje jasno definiranog akcijskog plana provedbe Strategije s utvrđenim linijama odgovornosti i vremenskim okvirom za implementaciju, osiguravanje dobrog upravljanja i efikasnu provedbu iste, te izradu periodičnih izvješća u kojima bi se naveo napredak u odnosu na svaki ključni prioritet koji je u fazi provedbe.

U provedbi preporuke Agencija bi trebala osigurati potrebnu koordinaciju s Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, u cilju što efikasnije borbe protiv korupcije i njene prevencije, osiguranja konzistentnosti i održivih rezultata aktivnosti provedenih u sklopu Strategije Vijeća ministara BiH.

Strateško planiranje: Strateško planiranje institucije s jasnim i operativnim rješenjima i novom, adekvatnom politikom razvoja, koja bi podrazumijevala određena restrukturiranja postojećih kapaciteta i preusmjerenja na razvojne projekte i investicije glavna je pretpostavka za ispunjenje razvojnih ciljeva - vizija, nužno provođenje strukturalnih razvojnih reformi koje, u konačnici, vode poboljšanju učinkovitosti i kvalitete rada institucije.

Revidiranjem institucije utvrđeno je kako Agencija ima usvojen programski dokument *Statistički program Bosne i Hercegovine za razdoblje 2013.-2016. godina*. Ovaj dokument usvojilo je Vijeće ministara BiH u travnju 2013. godine. Statistički program je pripremila Agencija nakon konsultacija sa entitetskim zavodima za statistiku. Također, menadžment tri statističke institucije u BiH pokrenuo je inicijativu za izradu Strategije razvoja statistike Bosne i Hercegovine 2020, čija je svrha definirati dugoročne ciljeve, ali i opća načela, odrednice i kriterije za djelovanje i razvoj statističkog sustava u Bosni i Hercegovini. Izrada ove strategije je u tijeku.

Izvješće o radu: Agencija je 21. siječnja 2013. godine Vijeću ministara BiH dostavila Izvješće o radu za 2012. godinu. Temelj rada Agencije u 2012. godini bili su četverogodišnji Statistički program BiH za razdoblje 2009.-2012. godina i Plan rada Agencije za 2012. godinu. U razdoblju od 15. do 29. listopada 2012. godine proveden je Probni popis stanovništva, kućanstava i stanova i to u 65 izabranih popisnih krugova u 35 općina. Probim popisom obuhvaćeno je oko 6.000 kućanstava s oko 20.000 osoba. Nakon provedenog

probnog popisa provedena je kontrola kvalitete podataka. U vrijeme pisanja ovog Izvješća, Vijeće ministara BiH nije raspravljalo o Izvješću o radu Agencije.

Prema navodima iz Izvješća o radu Agencije, prepreke napretku statistike na razini Bosne i Hercegovine predstavlja nedostatak pune suradnje između statističkih institucija te nedostavljanje svih potrebitih podataka od Uprave za neizravno oporezivanje BiH.

5. Pregled rashoda proračuna

Ukupni rashodi Agencije u 2012. godini iznose 3.983.300 KM. Od toga, rashodi za tekuće izdatke iznose 3.793.931 KM, a rashodi za kapitalne izdatke 189.369 KM.

5.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade troškova uposlenih s 31.12.2012. godine iznose 2.601.831 KM. Sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH za 2012. godinu, odobreni broj zaposlenih u Agenciji iznosi 109 osoba. U instituciji je zaključno s 31.12.2012. godine angažirano ukupno 107 osoba.

Tijekom godine putem javnog natječaja primljeno je 13 osoba na neodređeno vrijeme i četiri osobe (od kojih tri pripravnika) na određeno vrijeme. Agenciju su dragovoljno napustile dvije osobe, a dvije su nakon navršenih 65 godina života i 40 godina staža osiguranja umirovljene.

U izvještajnom razdoblju isplaćena je novčanih nagrada uposlenima u ukupnom iznosu od 23.475 KM. Najveći iznos istih (14.638 KM) isplaćen je u listopadu za 41 uposlenika u rasponu od 223 KM - 443 KM, ovisno o procentu definiranog rješenjem o isplati stimulacije, a sukladno internim pravilnikom o kriterijima za isplatu novčane nagrade uposlenima. U obrazloženju za isplatu istih, navedene su aktivnosti na povećanom obimu posla zbog obavljanja dodatnih aktivnosti vezanih za pripremu materijala za popis stanovništva.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih realizirane s 31.12.2012. godine ukupno iznose 289.034 KM. Značajniji izdaci odnose se na naknadu za topli obrok tijekom rada (120.450 KM), naknadu za prijevoz s posla i na posao (62.590 KM), naknadu regresa za godišnji odmor (27.603 KM) i naknadu za otpremninu zbog odlaska u mirovinu (23.910 KM).

Isplate naknada vršene su sukladno važećim podzakonskim aktima koji reguliraju način pomenutih isplata.

- **Putni troškovi**

Realizacija putnih troškova u Agenciji sa 31.12.2012. godine iznosi 114.849 KM. Od toga, putni troškovi u zemlji iznose 58.549 KM, a putni troškovi u inozemstvu 56.301 KM.

Putovanja u zemlji uglavnom se odnose na sastanke i radionice u pogledu priprema oko popisa stanovništva, a putovanja u inozemstvo na studijske posjete i radionice u zemljama Europske unije, zatim konferencije i sastanke u pogledu europske legislative iz područja statistike i sl.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupna realizacija telefonskih i poštanskih usluga s 31.12.2012. godine iznosi 61.003 KM. Značajniji iznosi odnose se na fiksne telefone (24.309 KM), internet (16.099 KM) i mobilne telefone (12.809 KM).

Pravo na naknadu za korištenje mobilnih telefona u službene svrhe ostvaruje ukupno 19 uposlenika. Utvrđeni mjesečni iznosi naknada kreću se u rasponu od 50 KM za vozača, do 300 KM za ravnatelja Agencije.

Agencija vodi mjesečnu evidenciju izdataka mobilnih telefona po korisnicima, a eventualna prekoračenja od odobrenih limita snose korisnici ovih usluga.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Realizacija izdataka za unajmljivanje prostora i zgrada za 2012. godinu iznosi 219.192 KM. Najznačajniji izdatak (217.788 KM) odnosi se na zakup poslovnog prostora u ulici Ferhadija površine 840m² s ugovorenom cijenom od 21 KM/m².

Agencija je u cilju smanjenja izdataka, koncem godine, otkazala zakup arhivskog prostora površine 46,30 m² za koji je mjesečno izdvajano 10,53 KM/m².

- **Izdaci za uporabu vozila**

Ukupni iskazani izdaci za uporabu službenih vozila u Agenciji iznose 26.765 KM. Značajniji troškovi odnose se na gorivo (12.703 KM), popravak i održavanje vozila (4.736 KM) i osiguranje vozila (2.605 KM).

Agencija zaključno s 31.12.2012. godine raspolaže sa šest vozila, s tim da je tijekom čitave godine koristila pet vozila. Četiri vozila su bila na raspolaganju za potrebe sjedišta Agencije, a jedno vozilo je služilo za potrebe rada podružnice Brčko distrikta. Sukladno odobrenom proračunu, Agencija je u 2012. godini izvršila prodaju jednog vozila. Sredstvima od prodaje starog vozila djelomično je financirana kupovina novog vozila. Novonabavljeno vozilo je isporučeno krajem prosinca 2012. godine, a operativno je u funkciji od 01.01.2013. godine.

Analizirajući izdatke vezane za uporabu vozila može se konstatirati kako su značajnija sredstva utrošena na redovito održavanje i uporabu vozila. Brigu o vozilima vode vozači. Neograničeno pravo raspolaganja vozilom ima ravnatelj Agencije.

- **Ugovorene usluge**

Realizacija izdataka na kontu ugovorenih usluga iznosi 319.472 KM. Značajnija realizacija odnosi se na neto isplate ugovora o djelu (189.400 KM), usluge tiskanja (34.163 KM), neto povjerenstva drugih institucija (33.075 KM) te usluge medija (14.874 KM).

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci nastali temeljem ugovora o djelu evidentirani su u neto iznosu od 189.400 KM. Analizirajući navedene izdatke može se konstatirati značajnija realizacija (177.300 KM) izvršena na temelju plaćanja angažmana osoba za obavljanje poslova probnog popisa stanovništva. Agencija je na temelju sačinjenih izvješća o obavljenom poslu izvršila isplatu naknade za 368 osoba. Analizom ovih izdataka može se konstatirati kako su bruto izdaci po ugovorima o djelu za angažman osoba za obavljanje probnog popisa stanovništva iznosili 203.361 KM. Ostali izdaci na ovom kontu (12.100 KM) evidentirani su temeljem isplate za angažiranje tri osobe za obavljanje poslova čišćenja i održavanja poslovnih prostorija Agencije u Sarajevu.

Usluge tiskanja: Realizacija izdataka na kontu usluga tiskanja u iznosu od 34.163 KM ostvarena je na temelju plaćanja usluga tiskanja publikacija i anketnog materijala. Uvidom u

dokumentaciju konstatirali smo kako se značajniji izdaci (22.998 KM) odnose na nabavu popisnog materijala za probni popis.

Neto povjerenstva drugih institucija: Realizacija izdataka evidentiranih na ovom kontu ostvarena je temeljem isplata naknada članovima Središnjeg popisnog biroa. Zakonom o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH, definirano je formiranje popisnih biroa, kao operativnih statističkih tijela. Središnji popisni biro čine ravnatelj i zamjenici ravnatelja Agencije, ravnatelj i zamjenik ravnatelja entitetskih agencija za statistiku te predstavnici: ministarstva vanjskih poslova, ministarstva pravde, ministarstva sigurnosti, ministarstva obrane i ministarstva ljudskih prava. Središnji popisni biro broji 13 članova i posluje sukladno svom poslovniku o radu. Temeljem odluke Vijeća ministara BiH o novčanoj naknadi članovima Središnjeg popisnog biroa za pripremu i koordinaciju i nadgledanje provođenja popisa stanovništva, kućanstava i stanova u BiH vršena je isplata naknada imenovanim članovima. Definirana visina mjesečne naknade je 350 KM za članove i 200 KM za tajnike popisnog biroa, a ista se obračunava od 15. veljače.

5.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni u 2012. godini iznose 189.369 KM i odnose se na nabavu opreme. Agenciji su, sukladno zahtjevu za dodjelu sredstava iz proračuna, odobrena kapitalna ulaganja u visini od 481.000 KM. Sredstva su utrošena za nabavu kompjutorske opreme (95.704 KM), uredskih strojeva (38.016), motornog vozila (29.700 KM), te opreme za prijenos podataka i glasa (25.950 KM).

6. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Agencije iznosi **704.065 KM**, a sastoji se od novčanih sredstava (27.423 KM), kratkoročnih potraživanja (3.791 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (672.851 KM).

Ukupna pasiva iznosi **1.000.881 KM**, a čine je kratkoročne tekuće obveze (79.382 KM), obveze prema uposlenima za plaće i naknade (248.648 KM) i izvori sredstava (672.851 KM).

U 2012. godini ostvaren je primitak od prodaje stalnog sredstava (vozilo) u iznosu od 11.777 KM.

Bilanca stanja na 31.12.2012. godine prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

7. Javne nabave

Agencija je, sukladno planu javnih nabava za 2012. godinu, provela 32 postupka javnih nabava. Od toga, najveći broj realiziran je putem konkurentskog postupka (od kojih šest s dodatnom objavom obavještenja), 13 izravnim sporazumom i dva otvorena postupka. Značajniji postupci za koje su zaključeni ugovori odnose se na nabavu ICT opreme (182.922 KM), nabavu avio karata (88.000 KM), kompjutorskog materijala (43.941 KM) i nabavu vozila (29.699 KM).

Agencija je provođenje procedura javnih nabava vršila transparentno, slanjem zahtjeva na više od tri adrese uz objavu obavještenja o javnoj nabavi u Službenom glasniku BiH.

8. Prihodi

U glavnoj knjizi Agencije evidentirani su prihodi u iznosu od 11.777 KM. Prihod je ostvaren prodajom vozila. Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu, proračunom Agencije predviđena je, između ostalog, i nabava motornog vozila koja će se djelomično financirati iz prihoda od prodaje motornog vozila u iznosu od 13.000 KM. Agencija je po provedenom ponovljenom javnom pozivu izvršila prodaju vozila, a krajem godine nabavila novo motorno vozilo u vrijednosti od 29.700 KM.

9. Ostalo

- **Donacije**

Agencija je u 2012. godini raspolagala sredstvima koja potiču iz donacija u ukupnom iznosu od 365.748 KM. Za praćenje realizacije projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sustavu, tako da se vodi sedam programa posebne namjene i to: Anketa o potrošnji kućanstva - HBS, Ostale donacije, Ažuriranje glavnog uzorka kućanstva, Anketa prošireni HBS, SIDA projekti, donacija Vlade Brčko distrikta i IPA 2008 twining – podrška državnim i entitetskim institucijama. S obzirom da su neki projekti započeti ranijih godina, vrijednost prenesenih neutrošenih sredstva iz 2011. godine iznosila je 89.879 KM, dok su ukupne uplate po projektima u 2012. godini iznosile 275.870 KM. Neutrošena sredstva u ukupnoj vrijednosti od 226.543 KM prenesena su u 2013. godinu.

Analizirajući realizaciju navedenih projekata može se konstatirati kako su projekti Anketa o potrošnji kućanstva - HBS, Ažuriranje glavnog uzorka kućanstva i SIDA projekt okončani u 2012. godini. Realizacija izdataka po navedenim projektima izvršena je sukladno zahtjevima donatora i ukupno je iznosila 603 KM, a koncem godine projektni kodovi su zatvoreni. U 2012. godini nije bilo izvršenja na projektima IPA 2008 twining i Anketa prošireni HBS.

Značajnija realizacija troškova evidentirana je na projektima „Ostale donacije“ i „Vlada Brčko distrikt“.

Projekt „Ostale donacije“ je projekt koji je pokrenut ranijih godina, tako da je Agencija po navedenom projektu raspolagala sa sredstvima u ukupnom iznosu od 195.140 KM (prenesena sredstva iz 2011. godine - 75.527 KM i uplate tijekom 2012. godine - 119.613 KM). Značajnija realizacija izdataka izvršena je na temelju nabave opreme u iznosu od 39.982,75 KM te bruto isplate za angažiranje vanjskih suradnika na temelju ugovora o djelu (22.832 KM). Neutrošena sredstva u iznosu od 124.411 KM su prenesena u 2013. godinu.

Projekt „Vlada Brčko distrikta“ je otvoren u 2012. godini. Sporazumom o preuzimanju poslova, opreme, financijskih sredstava i uposlenih biroa za statistiku Brčko distrikta BiH zaključenim 22. prosinca 2005. godine, Vlada Brčko distrikta se obvezala da će, u cilju provođenja statističkih aktivnosti koje će provoditi Agencija za statistiku, godišnje vršiti uplatu sredstava u visini od 100.000 KM. Ranijih godina sredstva Vlade Brčko distrikta su prikazivana kao prihod Agencije, a u 2012. godini Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH je definirano da je u proračun Agencije za 2012. godinu uključena i donacija Vlade Brčko distrikta u iznosu od 100.000 KM i to na ekonomskom kodu 6139. Međutim, sačinjavanjem financijskog izvješća, dobijena sredstva Vlade Brčko distrikta su prikazana kao program posebne namjene. Smatramo kako ovakvo evidentiranje sredstava uplaćenih od Vlade Brčko distrikta nije adekvatno. Imajući u vidu činjenicu kako je riječ o sredstvima za sufinanciranje Agencije za pružanje usluga na području Brčko distrikta, mišljenja smo kako ova sredstva ne treba evidentirati kao program posebne namjene.

Realizirani izdaci iz sredstava ovog projekta iznosili su 63.610 KM. Neutrošena sredstva (36.390 KM) su prenesena u 2013. godinu.

U cilju postizanja jednoobraznog izvješćivanja potrebno je uspostaviti sustav koji će osigurati da se planiranje i izvješćivanje o utrošku sredstava prezentira na isti način⁶.

Evidentiranje izdataka po ovom projektu izvršeno je sukladno odobrenom proračunu za 2012. godinu, odnosno isti su evidentirani na kontu ugovorenih usluga. Značajniji izdaci evidentirani su na kontu neto ugovori o djelu (24.940 KM), usluge tiskanja (15.082 KM) i neto povjerenstva drugih institucija (7.800 KM).

Iz projekta je financiran angažman anketara koji su obavljali posao prikupljanja podataka o radnoj snazi na području Brčko distrikta. Za obavljanje ovih poslova angažirano je 19 osoba za čiji angažman je isplaćena neto naknada u iznosu od 16.215 KM. Anketari su obavljali anketu o radnoj snazi na području Brčko distrikta u razdoblju od 15.05. do 15.06.2012. godine.

Također, iz ovih sredstava financirane su i naknade članovima Vijeća za statistiku BiH. Odlukom Vijeća ministara BiH, a temeljem članka 16. Zakona o statistici BiH, imenovana su tri člana Vijeća za statistiku kojima je definirano pravo na mjesečnu novčanu naknadu za rad u Vijeću u iznosu od 300 KM. Međutim, isplata je vršena za samo dva člana, jer treći imenovani član nije sudjelovao u radu Vijeća tijekom 2012. godine. Vijeća za statistiku je u 2012. godini održalo samo jednu sjednicu.

- **Informacijski sustav**

Informacijski sustav Agencije prostire se na tri udaljene lokacije sa suvremenom serverskom i komunikacijskom opremom. Takav sustav je moguće povezati na resurse „e-vlade“, ali imajući u vidu trenutačno stanje te obveze vezano za predstojeći projekt popisa stanovništva, može se zaključiti da ne postoji ni tehnička ni financijska opravdanost za povezivanje. Međutim, ipak sugeriramo Agenciji da razmotri korištenje usluga web i mail hostinga koje mogu koristiti besplatno bez povezivanja na resurse „e-vlade“.

Agencija je u 2012. godini sklopila Ugovor o produženju licenci za softverske pakete u okviru kojeg je ugovoren paket Symantec Endpoint Protection za zaštitu radnih stanica i servera u vrijednosti od približno 7.600 KM.

Sve institucije Vijeća ministara BiH imaju pravo na korištenje antivirusnog softvera kroz ESA ugovor⁷ koji je sklopljen s Microsoftom. Pored toga, ESA ugovor nudi još niz pogodnosti koje se, sukladno potrebama, mogu iskoristiti.

Kako Agencija, putem ESA ugovora, ima pravo korištenja besplatnog Microsoft antivirusnog softvera, to smo mišljenja kako Agencija treba razmotriti mogućnost korištenja resursa istog, staviti navedeni softver u uporabu i time ostvariti određene uštede. Također, treba razmotriti i korištenje drugih softvera (npr. SCCM, Data Protection Manager) iz ESA ugovora koji bi omogućili potpunu funkcionalnost sustava i smanjenje troškova za postojeće softverske licence.

⁶ Realizacija ove preporuke je u nadležnosti Ministarstva financija i trezora BiH

⁷ Enterprise Subscription Agreement – ugovor o količinskom licenciranju

10. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2012. godinu u kojima nije bilo primjedbi na iznesene nalaze i preporuke.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić

Članovi tima:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvalitete**

Dragoljub Kovinčić

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za statistiku** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2012. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09 i 42/12), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu (Službeni glasnik BiH broj 42/12) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 06.03.2013. godine

Direktor

Zdenko Milinović

Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu

Naziv institucije: AGENCIJA ZA STATISTIKU BIH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	7.158.000	0	7.158.000	3.793.931	53
Bruto plaće i naknade	3.093.000		3.093.000	2.601.831	84
Naknade troškova uposlenih	484.000		484.000	289.034	60
Putni troškovi	352.000		352.000	114.849	33
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	74.000		74.000	61.003	82
Izdaci za energiju i kom. usluge	55.000		55.000	54.999	100
Nabava materijala	551.000		551.000	60.934	11
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	22.000		22.000	15.538	71
Unajmljivanje imovine i opreme	221.000		221.000	219.192	99
Izdaci za tekuće održavanje	58.000		58.000	53.778	93
Izdaci za osiguranje	10.000		10.000	3.301	33
Ugovorene usluge i druge usluge	2.238.000		2.238.000	319.472	14

2. Kapitalni izdaci	481000	930019	1.411.019	189.369	13
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina	150000		150.000		0
Nabava opreme	331.000	930019	1.261.019	189.369	15
Nabava ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

I. Ukupno (1+2+3)	7.639.000	930.019	8.569.019	3.983.300	46
II. Prosječan broj uposlenih				93,42	

4. Novčane donacije			365.748	138.904	38
Donacija Vlade Brčko distrikta			100.000	63610	64
Anketa HBS			354	53	100
Anketa prošireni HBS			20.006	0	0
Ažuriranje glavnog uzorka kućanstava			238	238	100
SIDA projekti			10	10	100
IPA TWINNING 2008			50.000	4263	9
Ostale donacije			195.140	70730	36

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 06.03.2013. godine.

Direktor
Zdenko Milinović

Bilanca stanja na 31.12.2012. godine

Naziv institucije: AGENCIJA ZA STATISTIKU BIH

Tablica II.

Opis	31.12.2011.	31.12.2012.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	11.990	31.214	260
Novčana sredstva	10.000	27.423	274
Kratkoročna potraživanja	1.990	3.791	190
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	689.591	672.851	98
Stalna sredstva	1.482.464	1.588.747	107
Ispravka vrijednosti	792.873	915.896	116
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	689.591	672.851	98
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	701.581	704.065	100

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	356.069	328.030	92
Kratkoročne tekuće obveze	115.629	79.382	69
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	240.440	248.648	103
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	689.591	672.851	98
Izvori sredstava	689.591	672.851	98
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.045.660	1.000.881	96
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 06.03.2013. godine.

direktor

Zdenko Milinović